

Ing. Karel Simon, lesní inženýr, soudní znalec v oblasti životního prostředí a ekonomiky, bývalý pracovník ČIŽP, zpracovatel důvodové zprávy ke zřízení NPŠ, jeden ze zakladatelů Hnutí Život

Škody vzniklé vnucenou bezzásahovostí přírodních procesů v národním parku Šumava

Motto: Lesy jsou základem života na Zemi. Budeme-li trvale udržovat lesy, udržíme trvalý život.

V letošním roce uplyne 25 let od vyhlášení Národního parku Šumava. Každé výročí je příležitostí k bilancování, zda došlo k naplnění cílů, pro které byl Národní park vyhlášen, dnes můžeme konstatovat, že v důsledku vynucené bezzásahovosti zde došlo k ekologická katastrofě.

Šumavské lesy před vyhlášením Národního parku Šumava

V důvodové zprávě k Nařízení vlády č. 163/1991 Sb., o zřízení Národního parku Šumava je mj. uvedeno, že území Šumavy patří k nejzachovalejším částem krajiny nejen v České republice, ale i ve střední Evropě. Šumava byla tvořena relativně zdravými lesními porosty a spolu s Bavorským lesem vytvářela nejrozsáhlejší středoevropský lesní komplex. Na Šumavě se nacházely pestřejší a stabilnější lesní ekosystémy a přírodně významnější, než na straně bavorské.

Zřízením národního parku a stanovením jeho ochranných podmínek měly být jen v malé míře a s dostatečným časovým odstupem omezeny lesnické zájmy, a to v souladu s dlouhodobými zájmy ochrany přírody.

Lesnictví bylo popsáno jako nejvýznamnější plošná aktivita na území národního parku se zřetelem na jeho zvláštní poslání, což bylo rozuměno ve smyslu ustanovení § 1 zákona o lesích, který stanovuje předpoklady pro zachování lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření.

Území před vyhlášením parku lesnicky využívaly organizace státních a vojenských lesů, které zajišťovaly zaměstnanost místního obyvatelstva a při své hospodářské činnosti vytvářely zisk, zajišťovaly dřevní hmotu pro dřevozpracující podniky a odváděly daně do státního rozpočtu.

Před vyhlášením národního parku celé území NP Šumava bylo součástí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (Nařízením vlády č. 40/1978 Sb.) podle zákona o vodách. Dle tohoto nařízení mají být uplatňována ochranná opatření, jejichž cílem je zabránit snižování vodního potenciálu území, nepříznivým změnám jakosti vod a takovým zásahům do přírodních poměrů, které by mohly negativně ovlivnit vodohospodářskou funkci území (přirozená retenční schopnost a možný zdroj pitné vody). Zároveň cele území bylo již součástí Chráněné krajinné oblasti Šumava.

Na území NP Šumava byly v minulosti vyhlášeny přírodní rezervace k ochraně šumavských lesů a přírody. Např. v roce 1933 byla na území Trojmezna hora vyhlášena státní přírodní rezervací (tehdejší MŠANO). V roce 1947 byl vydán pokyn k obnově přírodní rezervace (tehdejší správce majetku), ve které bylo stanoveno, že toto území **je územím bez zásahu s výjimkou zásahů proti hmyzím škůdcům**. Vyhláškou č. 85 Ministerstva školství, věd a umění publikovanou v úředním listě č. 11 ze dne 13. ledna 1950 byla obnovena a rozšířena přírodní rezervace Trojmezna hora, **trvale toto území zůstalo bezzásahovým územím s výjimkou zásahu proti hmyzím škůdcům**.

Dovolím si ocitovat z ustanovení II. vyhlášky č. 85/1950, kde je mj. uvedeno:

„V rezervaci omezuje se těžba pouze na těžbu souší a nejnnutnější vyjmutí starých, života neschopných stromů k zachránění mladého náletu a zabránění nebezpečí možného rozšíření hmyzích kalamit. **Tyto závazky platí i pro každého dalšího nástupce v držbě.**“

Šumavské lesy po vyhlášení Národního parku Šumava

Národní park Šumava byl vyhlášen Vládním nařízením č. 163 ze dne 20. března 1991, kdy v § 2 odst. 1 je mj. uvedeno, že posláním NP Šumava je mj. uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí a zachování typického vzhledu krajiny. V § 9 nařízení (Péče o les) je v odst. 1 uvedeno, že cílem všech opatření v lesním hospodářství národního parku je dosažení přirozené skladby porostů zcela odpovídající danému stanovišti a v odst. 2 je stanoveno, že lesy na území národního parku se vyhlásí za lesy zvláštního určení, pokud svým charakterem nesplňují kritéria pro vyhlášení za lesy ochranné.

Z § 8 zákona o lesích vyplývá, že u lesů zvláštního určení je veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí, tj. zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa.

První škody na přírodním a životním prostředí byly zjištěny již v druhé polovině devadesátých let jako důsledek vyhlášení bezzásahových území.

V závěru roku 2001 Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) zadalo zpracování odborného posudku Prof. Ing. Iljovi Vyskotovi, který v tomto posudku vyčíslil škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí ve výši přesahující 5 miliard Kč. MŽP na tento posudek, přestože bylo prokázáno, že došlo ke zhoršení životního a přírodního prostředí, nereagovalo a nechránilo veřejný zájem.

Ekologická katastrofa v lesích Národního parku Šumava po roce 2007

Před rokem 2007 došlo k rozšiřování bezzásahových území a nastartování kůrovcové kalamity a tím i povinnosti těžby v sousedních zásahových lesních porostech. Dle informací z médií docházelo k prodeji kůrovcové dřevní hmoty z NP Šumava v cenách, které byly významně nižší přibližně o 300 Kč, než byla cena v místě a čase obvyklá, při prodeji 100.000 m³ kůrovcového dříví se jedná rozdíl v cenách ve výši 30 milionů Kč.

Ve vztahu k těmto skutečnostem nemusí být pouhou fantazií, že tzv. bezzásahovost mohla být dobře vymyšleným byznysem. Mediálně hájené přírodní procesy a divočina mohly být zástěrkou pro obhajobu neustálého rozšiřování bezzásahových zón a tím k zajištění těžby kůrovcového dřeva v zásahových územích.

Gradaci kůrovcové kalamity v roce 2007 prokazatelně způsobilo i Opatření MŽP č. j. 48452/ENV/07, kterým MŽP prodloužilo termín pro zpracování kalamitního dříví po orkánu Kyrill až do 31. 12. 2007. Ke dni 30. 6. 2007 nebylo zpracováno přibližně 270.000 m³ (oficiálně 140.000 m³) kalamitního dříví, opatření bylo vydáno v rozporu s ustanovením § 32 odst. 1 zákona o lesích.

V závěru roku 2008 jsem byl vyzván Policií ČR ke zpracování znaleckého posudku ve věci škod v NP Šumava, kterým **jsem vyčíslil škodu na funkcích lesa jako složce životního prostředí v celkové výši 32,725 miliard Kč.** Z toho škoda funkci lesa:

bioprodukční:	2.673.593.455,- Kč
ekologicko-stabilizační:	3.213.548.069,- Kč
hydricko - vodohospodářská:	6.512.179.896,- Kč
edaficko - půdoochranná:	6.908.146.613,- Kč
sociálně - rekreační:	6.561.266.679,- Kč
zdravotně - hygienická:	6.855.787.377,- Kč

Znalecký posudek jsem zpracoval dle oficiální metodiky MŽP (metodika Prof. Vyskota a kol.) zveřejněné v roce 2003 ve Věstníku MŽP.

Znalecký posudek prokázal, že v NP Šumava došlo od jeho vzniku ke zhoršení životního a přírodního prostředí ve velkém rozsahu, došlo k ekologické katastrofě. MŽP opět na škody (ekologickou katastrofu) na přírodním a životním prostředí nereagovalo.

V roce 2008 bylo vytěženo 119.000 m³ kůrovcového dříví, v roce 2009 vytěženo 299.000 m³, v roce 2010 vytěženo 347.000 m³ a v roce 2011 vytěženo 239.000 m³ kůrovcového dříví.

Pouze za čtyři roky bylo vytěženo více než 1 milion m³ kůrovcového dřeva, k tomu je nezbytné přičíst stovky tisíc m³ odumřelého kůrovcového dříví ponechaného v porostech k samovolnému rozpadu.

Vyhlášením bezzásahových území a pozdním zpracováním větrné kalamity došlo k vytvoření podmínek pro nastartování kůrovcové kalamity a k odumření nejcennějších lokalit lesů např. Prameny Vltavy, Trojmezna hora a dalších. Tyto 200 až 400 let staré lesní porosty pamatovaly ještě takové osobnosti, jako byli Adalbert Stifter, Karel Klostermann a další, kdy tyto lokality byly již v minulém století bezzásahovým územím, ale s jednou výjimkou a to zásahu proti hmyzím škůdcům.

Lesníci dokázali tyto nesmírně cenné lesní ekosystémy zachovat po staletí, tzv. odborníci ve vederní NP Šumava a MŽP po roce 2007 naopak dokázali svými nekompetentními rozhodnutími v krátké době přeměnit tyto lesní ekosystémy na „odumřelé lesní porosty“.

Ekologická katastrofa v NP Šumava se uskutečnila mj. i za podpory státních dotací (informace z veřejných zdrojů), kdy např. v roce 2008 obdržel NP Šumava 326 mil. Kč, za 4 roky se jednalo o více než 1 miliardu Kč. Pro zajímavost uvádím, že v roce 2009 MŽP v médiích uvedlo, že v NP Šumava se nachází více jak 800 ha starých nezalesněných holin.

Závěr

Prosazování principu „bezzásahovosti“ v NP Šumava bylo příčinou odumření lesních porostů, vzniku holin a ploch po kůrovcových těžbách, kdy v současné době se jedná o více než 20.000 ha poškozených lesů Šumavy (podle P. Martana se jedná o 25. 000 ha). Pojem bezzásahovost a divočina není v žádném ustanovení právního předpisu uveden. Rozsah škod na funkcích lesa jako složky životního **prostředí je možné v současné době odhadnout na více než 100 miliard Kč.**

Dovolím si uvést, že nedochází pouze ke škodám na přírodním a životním prostředí, ale i k majetkovým škodám. Na ploše bezzásahových území došlo k odumření lesních porostů ponechaných samovolnému vývoji, kdy škodu na dřevní hmotě (majetku státu) lze odhadnout na cca 10 až 15 miliard Kč. Zároveň se z této rozpadající dřevní hmoty postupně uvolňují statisíce tun uhlíku ve formě oxidu uhličitého (skleníkového plynu přispívajícímu k oteplování klimatu), současně dochází a bude docházet k roční ztrátě desítek tisíc tun na produkci kyslíku a přírodní prostředí je a dlouhou dobu ochuzeno o možnost ročně vázat desítku tisíc tun uhlíku stromovou biomasou.

Více než 20.000 ha odumřelých lesních porostů, vytěžených ploch po kůrovcových těžbách a nezalesněných holin zhoršuje retenční schopnosti tohoto území. V době povodní se jedná o možné zvýšení škod o 10 až 20 % (odvozeno z výzkumu, který publikoval významný jihočeský vodohospodář Ing. J. Šonka) a v době sucha se bude jednat o zvýšený nedostatek vody v krajině. Publikované prognózy změn klimatu tyto negativní dopady předvídají.

MŽP je dle Kompetenčního zákona (č. 2/1969) ústředním orgánem státní správy v ochraně přirozené akumulace vod, ochraně vodních zdrojů a ochraně jakosti podzemních a povrchových vod, je tedy za tuto oblast odpovědné.

Americký výzkum v letošním roce prokázal, že se zásoby vody na světě tenčí a z největších podzemních zásobáren na Zemi povážlivě ubývá voda. Tuto skutečnost prokázala data ze satelitů amerického Národního úřadu pro letectví a kosmonautiku. Česká vláda přijímá opatření ke zlepšení retenční schopnosti krajiny, bohužel MŽP nereaguje na snižující se retenční schopnost území NP Šumava, naopak připravuje opatření k dalšímu rozšiřování bezzásahovosti v NP Šumava a tedy k dalšímu snížení retenční schopnosti území.

Zcela na závěr si dovolím ocitovat H. Weidingera (Forstamt der Stadt Wien), který takto popisuje společenský význam lesa:

„Lesy jsou skutečným produkčním zázrakem. Zvláštní význam nabývají jejich obecně prospěšné funkce. Lesy to jsou zelené plíce a vynikající regulátor klimatu. Ze vzduchu filtrují prach a škodlivé

látky, zpomalují proudění vzduchu a působí na vyrovnávání teploty. **Lesy jsou ale také zdrojem čisté, pitné vody, hromadí a čistí velká množství srážek a regulují oběh vody daleko za hranicemi svého ekosystému.**“

Zároveň si kladu otázku, není-li snaha o přijetí nového zákona pouze snahou o legalizaci současného nezákonného stavu v Národním parku Šumava a zbavení se zodpovědnosti za způsobené škody?

Dovolím si Vás upozornit na americký výzkum v oblasti stavu podzemních zásobáren vody na Zemi, citace:

„Deset let trvajících výzkum ukázal, že stav v 21 z největších 37 rezervoárů rozmístěných po celém světě od Číny přes Francii po USA už překonal kritický bod. To znamená, že se z nich odčerpává více vody, než se do nich přírodními procesy doplňuje. V nejkritičtější kategorii je jich 13. Většina z nich se potýká se zvýšenými nároky na vodu kvůli zemědělské a těžební činnosti a růstu populace.“

„Zásoby vody na světě se tenčí, ukázaly satelity NASA. V největších podzemních zásobárnách na Zemi povážlivě ubývá voda. Ukázala to data ze satelitů amerického Národního úřadu pro letectví a kosmonautiku (NASA). Výzkumníci z dat vytvořili doposud nejpodrobnější mapu klíčových rezervoárů vody, tzv. zvodní, skrytých pod zemským povrchem.“

Celé území NP Šumava je zahrnuto do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod a to nařízením vlády č. 40/1978 Sb., podle zákona o vodách. V závěru Vašeho dopisu konstatujete, že Inspekce v letošním roce nezjistila žádné porušení právních předpisů ve vztahu k uvedeným bodům podaného podnětu., Zhoršování stávajícího vodního režimu lesních pozemků NP a další škody na funkcích lesa nejsou bohužel předmětem dozoru Vašeho úřadu. Z jednoho drobného šetření na Územním pracovišti Prášily, ve věci stavu a vývoje kůrovce, Váš úřad skutečně nemohl zjistit žádné porušení právních předpisů ve vztahu k uvedeným bodům podaného podnětu. Váš úřad na podaný podnět nereagoval, skutečné škody na životním prostředí v NP Šumava nejsou předmětem šetření ČIŽP.

Chci věřit, že alespoň v rámci odvolání mi poskytnete požadované informace a budu zároveň informován o výsledcích šetření ve věci mého podaného podnětu.

Na vědomí: Hnutí Život

Pan senátor Jan Veleba

Pan senátor Tomáš Jirsa

Poslanecká sněmovna
Sněmovní 4, 118 26 Praha 1
Vážená paní,
poslankyně JUDr. Zuzka Bebarová Rujbrová

Petiční výbor

V Českých Budějovicích dne 10. 10. 2015

Věc: Odborný příspěvek k podpoře:

„Petice NE - ohrožení zdrojů vod pro Volarsko - Vimpersko – Strakonicko

Motto příspěvku:

„Principem všech věcí je voda, z vody je vše a vše se do vody vrací“

„Lesy jsou základem života na Zemi. Budeme-li trvale udržovat lesy, udržíme trvalý život.“

Stav lesů před vyhlášením NP Šumava

V roce 1991 jsem se spolupodílel na zpracování materiálů k důvodové zprávě k Nařízení vlády č. 163/1991Sb. o zřízení Národního parku Šumava (dále jen NP Šumava). V důvodové zprávě je uvedeno, že území Šumavy v té době patřilo k nejzachovalejším částem krajiny nejen v České republice, ale i ve střední Evropě (Zelené plíce Evropy). Lesnictví bylo popsáno jako nejvýznamnější plošná aktivita na území NP Šumava. Tehdejší vedení NP Šumava převzalo v roce 1991 zdravé lesy s nesmírně cennými lesními ekosystémy.

Dlouhodobého zhoršování životního prostředí v NP Šumava, které můžeme nazvat ekologickou katastrofou (doloženo přiloženou fotodokumentací - Šumavausychající), započalo po roce 2007, kdy došlo k razantnímu vyhlašování bezzásahových území a nečinnost při kůrovcové kalamitě.

V současné době je v NP více jak 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách. Je prokázáno, že tento zhoršující se stav životního prostředí v NP není v souladu s veřejným zájmem na zlepšení a ochranu životního prostředí.

Lesy v NP Šumava jsou ze zákona zařazeny do lesů zvláštního určení. V § 8 odst. 2 platného zákona o lesích je u lesů zvláštního určení veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí, nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa nadřazen funkcím produkčním.

V § 1 zákona o lesích je uvedeno, že účelem zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí.

V roce 2000 Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) zadalo zpracování odborného posudku Prof. Ing. Iljovi Vyskotovi, který v tomto posudku vyčíslil škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí ve výši **přesahující 5 miliard Kč.**

V roce 2008 jsem pro Policii ČR zpracoval znalecký posudek ve věci škod v NP Šumava, škod na funkcích lesa jako složce životního prostředí a škody **vyčíslil v celkové částce 32,725 miliard Kč.**

Z toho funkce:

bioprodukční:	2.673.593.455,- Kč
ekologicko-stabilizační:	3.213.548.069,- Kč
hydricko - vodohospodářská:	6.512.179.896,- Kč
edaficko - půdoochranná:	6.908.146.613,- Kč

sociálně - rekreační: 6.561.266.679,- Kč
zdravotně - hygienická: 6.855.787.377,- Kč

Tento vysoký nárůst škod (ekologická katastrofa) má přímou souvislost s nárůstem bezzásahových území v NP (bezzásahovost není pojem, který je uveden v právním předpise).

Znalecký posudek jsem zpracoval dle oficiální metodiky MŽP (zveřejněné v roce 2003 ve Věstníku MŽP).

V současné době lze škodu na funkcích lesa, jako složce životního prostředí, odhadnout na částku přibližně 100 miliard Kč, z toho škoda na hydricko – vodohospodářské funkci lesa na 15 miliard Kč.

Porušování právních předpisů a snižování retenční schopnosti v lesích NP Šumava

V Nařízení vlády č. 163/1991 Sb. je v § 2 odst. 1 uvedeno, že posláním NP je uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí a zachování typického vzhledu krajiny, v § 2 odst. 2 je uvedeno, že hospodářské a jiné využití NP musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů podle odstavce 1.

Zhoršování stávajícího vodního režimu lesních pozemků NP, je důsledek vzniku více než 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách, tento stav je v rozporu s § 16 odst. 1 písm. j) zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, kde je uveden zákaz na celém území národních parků měnit stávající vodní režim pozemků.

Celé území NP Šumava je zahrnuto do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (dále jen CHOPAV) a to nařízením vlády č. 40/1978 Sb., podle zákona o vodách. V CHOPAV mají být uplatňována ochranná opatření, jejichž cílem je zabránit snižování vodního potenciálu území, nepříznivým změnám jakosti vod a takovým zásahům do přírodních poměrů, které by mohly negativně ovlivnit vodohospodářskou funkci území (přirozená retenční schopnost a možný zdroj pitné vody).

Současných více jak 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách **negativně ovlivňuje výši maximálních a minimálních průtoků o 10 až 20 %** (odvozeno z výzkumu minulého, ale i současného výzkumu prováděného Doc. Švihlou, Prof. Čermákem a dalšími). **Rozdíl mezi retenční schopností lesů před vyhlášením bezzásahovosti a současným stavem lesů NP Šumava je snížen až o 20 %**

Americký výzkum v oblasti stavu podzemních zásobáren vody na Zemi, citace:

„Deset let trvající výzkum ukázal, že stav v 21 z největších 37 rezervoárů rozmístěných po celém světě od Číny přes Francii po USA už překonal kritický bod. To znamená, že se z nich odčerpává více vody, než se do nich přírodními procesy doplňuje. V nejkritičtější kategorii je jich 13. Většina z nich se potýká se zvýšenými nároky na vodu kvůli zemědělské a těžební činnosti a růstu populace.“

„**Zásoby vody na světě se tenčí, ukázaly satelity NASA.** V největších podzemních zásobárnách na Zemi povážlivě ubývá voda. Ukázala to data ze satelitů amerického Národního úřadu pro letectví a kosmonautiku (NASA). Výzkumníci z dat vytvořili doposud nejpodrobnější mapu klíčových rezervoárů vody, tzv. zvodní, skrytých pod zemským povrchem.“

Závěr

Problematikou nedostatku vody a nutností zvyšování retenční schopnosti krajiny se v poslední době zabývá ministerstvo zemědělství, připravuje opatření ke zvýšení retenční schopnosti krajiny.

Ministerstvo životního prostředí a vedení NP Šumava od roku 2007 přijímá opatření, která prokazatelně snižují retenční schopnost lesů NP Šumava. Připravované právní předpisy naznačují, že ministerstvo bude v tomto směru pokračovat. Ministerstvo životního prostředí je nečinné ve věci škod na hydriko – vodohospodářské funkci lesa a na škody na životním prostředí v NP Šumava ve výši přibližně 100 miliard Kč škod nereaguje, je nečinné.

Na závěr si dovoluji ocitovat H. Weidingera (Forstamt der Stadt Wien), který takto popisuje společenský význam lesa:

„Lesy jsou skutečným produkčním zázrakem. Zvláštní význam nabývají jejich obecně prospěšné funkce. Lesy to jsou zelené plíce a vynikající regulátor klimatu. Ze vzduchu filtrují prach a škodlivé látky, zpomalují proudění vzduchu a působí na vyrovnávání teploty. Lesy jsou ale také zdrojem čisté, pitné vody, hromadí a čistí velká množství srážek a regulují oběh vody daleko za hranicemi svého ekosystému.“

Podporuji „Petici NE - ohrožení zdrojů vod pro Volarsko - Vimpersko – Strakonicko“ a zároveň si dovoluji podat podnět k objektivnímu přešetření ekologické katastrofy v NP Šumava.

Věc: Odvolání

V Českých Budějovicích dne 23. 9. 2015

Vážený pane řediteli,

v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., v platném znění, podávám odvolání ve věci neposkytnutí informací uvedených v žádosti ze dne 24. 7. 2015.

Dopisem ze dne 19. srpna 2015 jste mě pouze informoval o šetření na Územním pracovišti Prášíly v NP Šumava o stavu a vývoji kůrovce, jiná šetření Váš úřad neprováděl. Bohužel musím konstatovat, že na žádost o informace jste nereagoval.

Dovolím si Vám opakovaně zaslat podnět ze dne 1. 12. 2014 a žádost o informace ze dne 24. 7. 2015.

Podnět

Vážený pane řediteli,

při nástupu do funkce ředitele České inspekce životního prostředí jste prohlásil, že Vaší prioritou je inspekce transparentní, předvídatelná a spravedlivá. Za hlavní cíl jste si vytknul zlepšování stavu životního prostředí.

K naplnění Vašeho cíle si Vám osobně dovoluji podat podnět k šetření:

1. ve věci dlouhodobého zhoršování životního prostředí v Národním parku Šumava (dále jen NP, a to od roku 2007, kdy došlo k razantnímu vyhlášení bezzásahových území.

V současné době je v NP více jak 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách. Je prokazatelné, že tento zhoršující se stav životního prostředí v NP není v souladu s veřejným zájmem na zlepšení a ochranu životního prostředí.

Lesy v NP Šumava jsou ze zákona zařazeny do lesů zvláštního určení. V § 8 odst. 2 platného zákona o lesích je u lesů zvláštního určení veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí, nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa nadřazen funkcím produkční. V § 1 zákona o lesích je uvedeno, že účelem zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí.

V roce 2000 Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) zadalo zpracování odborného posudku Prof. Ing. Iljovi Vyskotovi, který v tomto posudku vyčíslil škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí ve výši **přesahující 5 miliard Kč**.

V roce 2008 jsem pro Policii ČR zpracoval znalecký posudek ve věci škod v NP Šumava, škoda na funkcích lesa jako složce životního prostředí **je vyčíslena v celkové částce 32,725 miliard Kč**. Tento vysoký nárůst škod má přímou souvislost s nárůstem bezzásahových území v NP (bezzásahovost není pojem, který je uveden v právním předpise).

Oba posudky byly zpracovány dle oficiální metodiky MŽP (zveřejněné v roce 2003 ve Věstníku MŽP).

V současné době lze škodu na funkcích lesa, jako složce životního prostředí, odhadnout na částku přibližně 100 miliard Kč.

2. ve věci zhoršování stávajícího vodního režimu lesních pozemků NP, jako důsledek vzniku 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách. V § 16 odst. 1 písm. j) zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění je uveden zákaz na celém území národních **parků** měnit stávající vodní režim pozemků.

V důsledku bezzásahovosti došlo ke snížení retenční schopnosti lesních pozemků na ploše větší než 20.000 ha (odumření mechových porostů, mineralizace humusu, změny teplotních poměrů atd.).

Celé území NP Šumava je zahrnuto do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (dále jen CHOPAV) a to nařízením vlády č. 40/1978 Sb., podle zákona o vodách. V CHOPAV mají být uplatňována ochranná opatření, jejichž cílem je zabránit snižování vodního potenciálu území, nepříznivým změnám jakosti vod a takovým zásahům do přírodních poměrů, které by mohly negativně ovlivnit vodohospodářskou funkci území (přirozená retenční schopnost a možný zdroj pitné vody). Současných více jak 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách **negativně ovlivňuje výši maximálních a minimálních průtoků o 10 až 20 %** (odvozeno z výzkumu minulého i současného, Doc. Švihla, Prof. Čermák a další). Rozdíl mezi retenční schopností lesů před vyhlášením bezzásahovosti a stavem retenční schopnosti lesů **v současné době ovlivňuje rozsah škod při povodních, popř. v období sucha i nedostatek vody dotčeného území.**

Závěrem uvádím, že 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách snižuje mj. i produkci kyslíku, zvyšuje uvolňování oxidu uhličitého do ovzduší atd.

Na úplný závěr si dovoluji ocitovat H. Weidingera (Forstamt der Stadt Wien), který takto popisuje společenský význam lesa:

„Lesy jsou skutečným produkčním zázrakem. Zvláštní význam nabývají jejich obecně prospěšné funkce. Lesy to jsou zelené plíce a vynikající regulátor klimatu. Ze vzduchu filtrují prach a škodlivé látky, zpomalují proudění vzduchu a působí na vyrovnávání teploty. Lesy jsou ale také zdrojem čisté, pitné vody, hromadí a čistí velká množství srážek a regulují oběh vody daleko za hranicemi svého ekosystému.“

Žádost o informace

Vážený pane řediteli,

dne 1. 12. 2014 jsem Vám zaslal podnět k šetření a žádal, abych byl o výsledcích šetření informován. Musím konstatovat, že na podnět Váš úřad k dnešnímu dni nereagoval.

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., v platném znění, Vás žádám o poskytnutí těchto informací:

- 1. Kolik dozorových šetření provedla ČIŽP v NP ve vztahu k podanému podnětu.**
- 2. Zjistila ČIŽP porušení právních předpisů ve vztahu k bodu 1. podnětu?**
- 3. Zjistila ČIŽP porušení právních předpisů ve vztahu k bodu 2. podnětu?**
- 4. Jaká opatření k nápravě a sankce uložila ČIŽP ve vztahu k šetření podnětu uvedeného v bodě 1 a 2?**
- 5. Jaká šetření provedla ČIŽP na území CHOPAV ve vztahu ke snižování vodního potenciálu území a jaká opatření a sankce uložila?**

Nebyl jsem informován o výsledcích šetření podnětu a nedošlo ani k poskytnutí požadovaných informací.

Vážený pan předseda
Jan Hamáček
Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna
Sněmovní 176/4
118 00 Praha - Malá Strana

V Českých Budějovicích dne 10. 6. 2014

Vážený pane předsedo,

za petiční výbor se na Vás obracím se žádostí o vyřízení

P E T I C E
ze dne 12. 3. 2010

***za zastavení narůstající ekologické katastrofy v Národním parku Šumava
v důsledku rozsáhlé kůrovcové kalamity a za přijetí opatření, která by
odstranila stávající nečinnosti orgánů státní správy v ochraně lesa.***

Petice byla předána Vaším předchůdcům panu předsedovi Vlčkovi a následně i paní předsedkyni Němcové (včetně rozsáhlého odborné materiálu), k dnešnímu dni však petiční výbor nedostal odpověď jako bylo s Peticí naloženo.

Podnětem k této opakované žádosti o vyřízení Petice ze dne 12. 3. 2010 je skutečnost, že byl přijat nový Plán péče o NP Šumava a je připraven ke schválení zákon o NP Šumava a předpokládá se zvětšení rozsahu bezzásadových území.

Je prokázáno, že princip „bezzásadovosti“ v NP Šumava byl příčinou vzniku holin, odumření lesních porostů a vzniku ploch po kůrovcových těžbách. V současné době se jedná o přibližně 20.000 ha poškozených lesů Šumavy. Rozsah ekologické katastrofy (škod na funkcích lesa jako složce životního prostředí) je možné odhadnout na 100 miliard Kč. Po roce 2000 Prof. Ing. Ilja Vyskot v odborném posudku vyčíslil škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí v NP Šumava ve výši přesahující 5 miliard Kč. V roce 2008 jsem byl vyzván Policií ČR ke zpracování znaleckého posudku ve věci škod v NP Šumava, škoda na funkcích lesa jako složce životního prostředí byla vyčíslena v celkové částce 32,725 miliard Kč,

Ministerstvu životního prostředí (dále jen MŽP) byly a jsou tyto skutečnosti známé a přesto navrhuje zvýšení bezzásadového území NP Šumava,

což bude spojeno s nárůstem škod na přírodním a životním prostředí.

MŽP je známo i ta skutečnost, že dochází k porušování právních předpisů v ochraně přírodního a životního prostředí. Lesy v NP Šumava jsou ze zákona zařazeny do lesů zvláště určených. Dle § 8 odst. 2 zákona o lesích je u lesů zvláštního určení veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa nadřazen funkcím produkční. V § 1 zákona o lesích je uvedené, že účelem t zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí.

V § 2 odst. 1 Nařízení vlády č. 163/1991 Sb. o zřízení NP Šumava, že posláním NP je uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí a zachování typického vzhledu krajiny.

V § 15 a 16 zákona č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny je uvedeno, že veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních podmínek, je zakázáno měnit stávající vodní režim pozemků a měnit přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národních parků. V zákoně České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je uvedeno: - v § 45h odst. 2), že při hodnocení důsledků koncepcí a záměrů podle odstavce 1 se postupuje podle zvláštních právních předpisů o posuzování vlivů na životní prostředí. Rozsah bezzásadových území v NP Šumava nebyl dosud hodnocen ani podle zákona č. 244/1992 Sb., a ani podle zákona č. 100/2001 Sb. (vlivy na životní prostředí).

Současných 20.000 ha (v některých médiích bylo publikováno vyšší číslo) holin, odumřelých lesních porostů a vznik ploch po kůrovcových těžbách prokazatelně není zachováním typického vzhledu šumavské krajiny a uchování a zlepšením přírodního prostředí, včetně zachování vodního režimu území prostředí ve vztahu k lesům Šumavy, které byly při vyhlášení NP Šumava v roce 1991

Nařízením vlády č. 681/2004 Sb. byla vymezena Ptačí oblasti Šumava, cílem ochrany ptačí oblasti bylo zachování a obnova ekosystémů významných pro následující druhy ptáků - např.: Kulíška nejmenšího, Sýce rousného a Datlíka tříprstého. Výskyt těchto zvláště chráněných a silně ohrožených druhů je vázán na souvislé staré jehličnaté lesy. **Biotop těchto silně ohrožených druhů byl fakticky zničen na území o rozloze cca 20.000 ha.**

Nařízením vlády č. 40/1978 Sb., o Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Šumava, celé území NP Šumava je zahrnuto do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) a fakticky odpovídá hranicím CHKO Šumava (nařízením vlády č. 40/1978 Sb.) podle zákona o vodách. V CHOPAV mají být uplatňována ochranná opatření, jejichž cílem je zabránit snižování vodního potenciálu území, nepříznivým změnám jakosti vod a takovým zásahům do přírodních poměrů, které by mohly negativně ovlivnit vodohospodářskou funkci území (přirozená retenční schopnost a možný zdroj pitné vody)

Přibližně 20.000 ha odumřelých lesních porostů, vytěžených ploch po kůrovcových těžbách a nezalesněných holin zhoršuje retenční schopnosti tohoto území. V době povodní se jedná o možné zvýšení škod o 10 až 20 % (odvozeno z výzkumu) a v době sucha o nedostatek vody v krajině. Zároveň se z této rozpadající dřevní hmoty uvolňují statisíce tun uhlíku ve formě oxidu uhličitého (skleníkového plynu přispívajícímu k oteplování klimatu). Současně dochází a

bude docházet k roční ztrátě desítek tisíc tun na produkci kyslíku a přírodní prostředí je a dlouhou dobu bude ochuzeno o možnost ročně vázat desítku tisíc tun uhlíku stromovou biomasou.

Publikované prognózy změn klimatu tyto negativní dopady předvídají. Vlády po povodních v roce 2002 ujist'ovala občany, že přijme veškerá opatření, která budou minimalizovat možné škody z budoucích povodní. V případě nového Plánu péče a zákona o NP Šumava lze předpokládat, že MŽP postupuje proti rozhodnutí vlády a proti veřejnému zájmu *na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněného zájmu na plnění mimoprodukčních funkcí lesa.*

Na úplný závěr si dovolím ocitovat H. Weidingera (Forstamt der Stadt Wien), který takto popisuje společenský význam lesa:

„Lesy jsou skutečným produkčním zázrakem. Zvláštní význam nabývají jejich obecně prospěšné funkce. Lesy to jsou zelené plíce a vynikající regulátor klimatu. Ze vzduchu filtrují prach a škodlivé látky, zpomalují proudění vzduchu a působí na vyrovnávání teploty. Lesy jsou ale také zdrojem čisté, pitné vody, hromadí a čistí velká množství srážek a regulují oběh vody daleko za hranicemi svého ekosystému.“